

Posudek vedoucí diplomové práce Karla Janů: Jungmannův překlad *Ztraceného ráje*

Diplomová práce Karla Janů o Jungmannově překladu *Ztraceného ráje* již jednou nebyla obhájena a byla doporučena k přepracování. Oba posuzovatelé zjistili závažné případy plagiátorství a zásadní koncepční, metodologické i obsahové nedostatky. Předložená verze sice vykazuje známky úprav, ty jsou však vesměs kosmetického rázu.

První část práce zůstala až na malé výjimky (doplnění Sakových postřehů) nezměněna, přestože komise diplomantovi doporučila, aby buď *samostatně* propracoval národní obrození z bohemistického hlediska, samozřejmě s patřičnými citacemi a referencemi, nebo ji, opět samostatně, zestručnil s odkazy na renomované zdroje a spíše se zaměřil na vlastní analýzu překladu. Janů této rady nedbal. Zcela proti očekávání a radě zaměřit se na Jungmannovo lexikum a srovnat jej s *originálem* – a zároveň si najít vlastní úhel pohledu na jeho překladatelská řešení – se ve druhé, analytické části vydal cestou porovnání Jungmanna s polským překladem.

Největším problémem této verze nadále zůstává plagiátorství. Vypadá to, jako by diplomant nepochopil, že i jediný odhalený případ plagiátorství nutně vrhá podezřelé světlo na celý zbytek práce. Diskurz a myšlenky, které používá, od začátku nezní autenticky, čtenáře to nutí vzpomínat, kde všude něco podobného četl. Odkud Janů například čerpal informace o Miltonově životě, se můžeme jen dohadovat, pomineme-li to, že shrnutí básníkovy i překladatelova života je v tomto typu práce redundantní. Dále případy lokalizace, které najdeme v Jungmannových překladech a které Janů uvádí na str. 9, jsou známé z Levého *Českých teorií překladu*; zabývá se jimi i Ladislav Cejp ve své studii z roku 1958 „Menší překlady z angličtiny“. Janů ale v textu ani v poznámce neuvádí zdroj svých informací: v bibliografii tyto menší překlady vůbec nenajdeme, nedá se tedy předpokládat, že je četl. Na str. 12 se dočteme, že v Puchmajerových sbírkách najdeme první ukázky Jungmannovy vlastní tvorby, které Jungmann nezařadil do svých sebraných spisů. Ani v tomto případě se nedozvíme, odkud tuto informaci Janů převzal, zda ze Sakovy monografie či jiného zdroje: charakter práce neukazuje na to, že by diplomant byl dokonalým znalcem celého Jungmannova díla (jeho sebrané spisy v bibliografii ani neuvádí) a Puchmajerových sebrání. Takových příkladů je celá řada, hned na další straně se situace opakuje: opět se dozvíme o prozodii Jungmannových překladů anglické poezie, zejména pak Popa, a také úryvku z Hamleta. Zde dokonce narazíme na citaci z Jungmanna, už se ale nedozvíme, ve kterém Jungmannově díle či dopise ji máme hledat! Takové svévolné zacházení se sekundární literaturou a citacemi je zcela nepřijatelné.

Velká část překladatelské analýzy zůstává více méně nezměněna s tím, že diplomant vypustil pasáže, které dříve opsal z Cejpa. Nyní Cejpovy myšlenky pouze parafrázuje. Cejp je krátce citován na str. 19 (o hudebnosti blankversu) a poté až na str. 42 (o polském překladu), ovšem

jeho (popřípadě Hrabákova) práce s metrem, přesahy, inverzním slovosledem, stylistickým napětím, šíří a vlivem překladu zůstává. Janů podpořil svůj nesouhlas s Hrabákem některými propočty, nadále však opakuje určitá problematická tvrzení, která odhalují to, že nezná originál. Studium anglické prozodie, především té Miltonovy, je náročné i pro anglofonní literární kritiky. V lexikálním rozboru Janů opět pracuje s příklady, které uvedl Cejp („transcendent“, „zmatenina“, případy Jungmannovy neznalosti angličtiny na str. 40 apod.). Na str. 37 Janů téměř doslova přebírá celou pasáž z Cejpa, aniž by uvedl zdroj, (str. 401)! To, že ji po svém jazykově upravuje, ho před plagiátorstvím nezachrání!

V této verzi práce diplomant přesunul úvahu o nepřímém překladu do druhé části. Na str. 39 se dočteme něco o bodech, které uvádí Levý, ty však Janů pro tentokrát vypustil, najdeme je až na str. 49. Hlavní pozornost diplomant zaměřil na srovnání Przybylského a Jungmannova překladu. S ohledem na to, co dosud bylo řečeno, ovšem přistupuje čtenář i k této části s nedůvěrou.

Nevím o tom, že by Karel Janů vystudoval polonistiku, v každém případě se staví do role odborníka na starší polskou literaturu. Pro splnění zadání a zdárné vypracování této práce je však potřeba, aby diplomant v první řadě dobře znal *oba* texty, Miltonův i Jungmannův. Znalost originálu Janů nikterak neprokázal a jeho přístup k Jungmannovi je odvozený. Není jasné, proč uvádí v bibliografii *Cambridge Companion*, když se znalost této knihy v práci vůbec neodráží; zcela netypická je volba druhého (staršího) zástupce sekundární miltonovské literatury od Raleighho.

Vzhledem k opakovanému pochybení – práce má opět charakter plagiátu – a závažným nedostatkům diplomové práce Karla Janů ji **nedoporučuji k obhajobě**.

Šárka Tobrmanová, D.Phil.